

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupen JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem, se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, proti žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**, se sídlem Strojnická 935/27, o žalobě proti sdělení žalovaného ze dne 6. 12. 2016, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí (sdělení) žalovaného ze dne 6. 12. 2016, č.j. X, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 20.342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Tomáše Hlaváčka, advokáta.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení sdělení žalovaného ze dne 6. 12. 2016, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byla z důvodu nezaplacení požadované úhrady v částce 25.827.649 Kč odložena žádost žalobce ze dne 16. 6. 2016 o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“). V žádosti o informace požádal žalobce o seznam všech trestných činů evidovaných za posledních 5 let, a to v tomto rozsahu: unikátní identifikátor trestného činu (například č.j., databázové ID aj.), čas (pravděpodobný) spáchání trestného činu, čas přijetí oznámení o trestném činu, typ

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

oznamovatele (poškozený, svědek, policejní orgán aj.), typ trestného činu (například dle TSK, tedy takticko-statistické klasifikace používané Policií ČR), místo spáchání trestného činu (adresa, GPS, souřadnice), způsobená škoda či jiný následek, užití zbraně (a jaké).

- [2] Žalobce v podané žalobě k její přípustnosti odkázal na usnesení zvláštního senátu ze dne 15. 10. 2010, č.j. Konf 115/2009-34. Dále ke své žádosti o informace uvedl, že požadované údaje by neumožnily identifikovat oběť trestného činu ani aktuální stav trestního řízení, umožnily by však vytvořit mapy, z nichž by mimo jiné vyplývalo, která místa a ve kterou denní dobu trpí zvýšeným výskytem různých typů kriminality. Dále žalobce zopakoval dosavadní průběh řízení.
- [3] V části žaloby označené jako „žalobní důvody“ žalobce poukázal na interní informaci pro policejního prezidenta ze dne 30. 8. 2016, č.j. X, ve které byly předloženy tři rovnocenné varianty vyřízení žalobcovy žádosti o informace, přičemž zde je mimo jiné k variantě poskytnutí všech požadovaných údajů uvedeno, že všechny žalobcem vymáhané údaje (s výjimkou jednoho) lze relativně snadno strojově získat z informačního systému ESKK provozovaného Policií České republiky. Z uvedeného tedy žalobce vyplývá, že dle vlastního interního posouzení povinného subjektu je možné požadované údaje (s výjimkou jednoho) relativně snadno získat z informačního systému Policie ČR, proto je dle žalobce nutné požadavek na úhradu částky 25.827.649 Kč za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací považovat za účelový s cílem zabránit žalobci v přístupu k informacím. Dále žalobce namítal, že povinný subjekt neuvedl, kterých sedm z osmi údajů lze relativně snadno získat a který údaj představuje onu výjimku. Připomněl, že již v žádosti uvedl, že si je vědom, že nebude možné u všech činů poskytnout všechny požadované údaje, proto povinný subjekt mohl žádosti vyhovět jen v části co do sedmi z osmi údajů a částečně žádost odmítnout. Žalobce dále zdůraznil, že povinný subjekt neuvedl žádné bližší odůvodnění ke své interní úvaze ohledně ohrožení vyšetřování a ohrožení práv účastníků trestných činů. Závěrem pak žalobce odkázal na odbornou literaturu a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003.
- [4] Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí. Uvedl, že podstatou sporu je rozdílný náhled na následující tři základní otázky. Zaprvé) zda povinný subjekt může poskytnout žadateli všechny jím požadované údaje ke všem trestným činům evidovaným Policií ČR v žadatelem vymezeném období, tj. $1.543.485 \times 8 = 12.347.880$ údajů, aniž by u každého z nich zvlášť posoudil, zda jeho poskytnutím, tj. zveřejněním, neohrozí schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti atd., resp. neohrozí práva třetích osob, anebo zda je naopak povinen takové posouzení provést. K tomu žalovaný uvedl, že v původní žádosti žalobce připustil nutnost selekce jím požadovaných údajů ze strany povinného subjektu, aby ji následně v podané žalobě popíral. Uvedl, že trvá na názoru, že provedení selekce požadovaných údajů je jeho povinností. K tvrzení žalobce, že jím požadované údaje neumožňují identifikovat oběť trestného činu, žalovaný uvedl, že je neobhajitelné např. u případů trestné činnosti, ke kterým došlo uvnitř rodinného domu a oběťmi se stali jeho obyvatelé či uživatelé. Ti jsou dle žalovaného nepochybně identifikováni, když se žalobce domáhá také údaje o místě spáchání trestného činu prostřednictvím adresy nebo GPS souřadnic. Tímto poskytnutím by tak žalovaný ohrozil nebo přímo poškodil práva třetích osob a dostal by se rovněž do kolize se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále žalovaný uvedl, že požadované údaje ve svém souhrnu v nemalé míře popisují stav informací, kterými orgány činné v trestním řízení aktuálně disponují.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

- [5] Zadruhé) zda povinný subjekt může provést selekci požadovaných údajů, které poskytnout lze, od těch, jejichž poskytnutí je zákonem vyloučeno, pouze jejich individuálním posouzením policejními orgány, které se jednotlivými případy trestných činů zabývají či zabývaly, anebo zda ho lze provést jiným způsobem, konkrétně strojovým zpracováním těchto údajů. K tomu žalovaný uvedl, že autor výše citovaného interního dokumentu nepovažoval za potřebné podrobně popisovat obsah systému ESSK a vyjádřil ho pouze zjednodušeně. Tento systém je systémem statistickým, přičemž množina údajů obsažené v tomto systému není totožná s množinou údajů požadovaných žalobcem. Konstatoval, že z informačního systému lze skutečně získat všechny požadované údaje s výjimkou údaje o „*čase přijetí oznámení o TČ*“, avšak některé z nich jen v obecné a nikoli žalobcem požadované konkrétní podobě. To se týká např. údaje o místě spáchání TČ, které je v systému určeno pouze služebním obvodem, nikoli adresou nebo GPS souřadnicemi. Tvrzení žalobce, že mohl žalovaný žádosti vyhovět co do sedmi údajů a částečně žádost ve vztahu ke zbývajícím informacím odmítnout, žalovaný odmítl, a to z toho důvodu, že tento údaj lze dohledat v trestních spisech vedených v jednotlivých trestních věcech, a rozhodnutí o částečném odmítnutí ve vztahu k tomuto údaji tak rozhodně nelze opírat o pouhý fakt, že tento údaj není obsažen v systému ESSK. Dále uvedl, že při vyčíslení úhrady nákladů zohlednil nejen čas nezbytný k vyhledání žalobcem požadovaných údajů, ale také čas nezbytný k jejich oddělení od údajů, jejichž zveřejnění je zákonem vyloučeno, a tento proces se týká všech žalobcem požadovaných údajů bez výjimky. Uvedl, že dospěl k závěru, že strojové oddělení není možné, jelikož nelze stanovit kritéria selekce, která by ve všech případech zaručovala, že zveřejněním některého údaje nemůže dojít k ohrožení schopnosti orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti atd. Takové posouzení proto dle žalovaného mohou kvalifikovaně provést pouze ty policejní orgány, které se zabývají či zabývaly trestním řízením v jednotlivých věcech.
- [6] Zatřetí) zda je povinný subjekt oprávněn požadovat za provedení selekce požadovaných údajů úhradu anebo zda provedení této selekce má jít zcela k jeho tíži. K tomu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č.j. 5 As 76/2014, a dále uvedl, že spatřuje ve vyhledávání informací, jež nemohou být zveřejněny podle ustanovení § 7, § 8a, § 9, § 10 a § 11 zákona č. 106/1999 Sb., v soudních rozhodnutích a vyhledávání údajů, které nemohou být zveřejněny např. podle ustanovení § 11 odst. 4 a 6 téhož zákona, v informačních systémech a trestních spisech Policie ČR, jednoznačnou paralelu. Uvedl, že jeho zaměstnanci musí v každém jednotlivém případě vykonat činnost spojenou s identifikací údajů, jež nemohou být žalobci poskytnuty, byť by se nakonec mělo ukázat, že žádné takové údaje neexistují, a není pochyb o tom, že tato činnost je v případě evidencí, obsahujících řádově miliony údajů, mnohonásobně časově náročnější než v případě soudních rozhodnutí čítajících řádově desítky stran.
- [7] Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, ve které uvedl, že při podání žádosti ještě nevěděl, v jaké struktuře a podle jakých kritérií jsou evidovány údaje o trestných činech v centrální databázi Policie ČR. Proto dále při psaní žádosti bral v úvahu, že některé kombinace uvedených osmi údajů by teoreticky mohly být natolik jedinečné, že by mohly vést k identifikaci obětí trestného činu nebo že by jejich poskytnutí mohlo ohrozit vyšetřování. Dále uvedl, že správní spis neobsahuje žádnou úvahu žalovaného, za jakých podmínek by bylo možné žádosti alespoň částečně vyhovět. Až v řízení před soudem žalovaný předložil úvahy, které měl ale učinit již obsahem správního spisu. Teprve v této fázi totiž sdělil, že součástí údajů dostupných z ESSK není údaj o čase přijetí oznámení o trestném činu a že údaj o místě spáchání trestného činu je určen pouze služebním

obvodem. Pokud by žalovaný sdělil tyto údaje již v průběhu řízení, pak by žalobce mohl již v průběhu správního řízení navrhnout, aby mu byly poskytnuty informace pouze částečně, a to bez informace o času přijetí oznámení o TČ, bez adresy a GPS souřadnic v případě místa spáchání TČ. Dále uvedl, že ze standardního formuláře Policie ČR o trestném činu vyplývá rozsah informací ukládaných do informačního systému ESK, který umožňuje strojové vyhledávání a filtrování bez nutnosti mimořádně rozsáhlého vyhledávání. Z toho dle žalobce vyplývá, že žalovaný má možnost poskytnout bez mimořádně rozsáhlého vyhledávání ze svého systému 6 z 8 požadovaných informací zcela, sedmou zčásti (místo spáchání TČ) a osmou nikoli (čas přijetí oznámení o TČ). Žalobce dále uvedl, že stále není zřejmé, v jaké podobě ukládá Policie ČR do svého systému údaje o konkrétním místě spáchání trestného činu, resp. se žalovaný nijak nevyjádřil k tomu, zda mu tento údaj konkrétně určující místo je či není dostupný či zda jej může získat bez mimořádně rozsáhlého vyhledávání.

- [8] Žalovaný podal k replice žalobce vyjádření, ve kterém uvedl, že rozhodně nebrání veřejnosti v přístupu ke statistickým údajům o stavu a vývoji kriminality na území státu, sám takové údaje zveřejňuje nebo poskytuje ke zveřejnění (např. www.mapakriminality.cz). Uvedl, že údaje požadované žalobcem ovšem nemají charakter agregovaných statistických údajů, ale jde o soubor údajů, které individuálně a značně podrobně popisují každý trestný čin, tj. jde o údaje, které ať jednotlivě nebo ve vzájemném kontextu mohou vést např. k identifikaci osob zúčastněných na trestním řízení nebo k vyjádření informací způsobilych ohrozit objasnění skutečností pro trestní řízení důležitých. Dále uvedl, že má povinnost oddělit ty údaje, které žalobci může poskytnout, od těch, které mu ze zákonných důvodů poskytnout nesmí. Vzhledem k tomu, že se žalobce domáhá řádově milionů údajů, nelze dle žalovaného než činnost spojenou s identifikací těch, jež mu nemohou být poskytnuty, považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. Tato činnost by pro žalovaného znamenala značnou zátěž, týkala by se významné části jeho příslušníků a zaměstnanců a vyžadovala by přijetí mimořádných opatření. Dále uvedl, že žalobcem v jeho replice prezentované pojetí pojmu „mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací“ se omezuje pouze na technickou stránku věci, tj. možnost strojového získání požadovaných údajů z informačního systému. V rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu, který žalovaný citoval již ve svém předchozím vyjádření, však žalobce ignoroval povinnost žalovaného ve vztahu ke každému evidovanému trestnému činu vykonat činnost spojenou s identifikací údajů, jež nemohou být žalobci poskytnuty. Uvedl, že i v případě, že by se žalobce spokojil s určením místa spáchání TČ v podobě služebního obvodu, pak ani tato skutečnost žalovaného nezbavovala povinnost posoudit ostatní požadované údaje z hlediska jejich „zveřejnitelnosti“, přičemž žalovaný dále podrobně osvětlil, jaké důsledky by mohlo mít zveřejnění některých dalších údajů (identifikátor TČ, čas spáchání TČ, typ oznamovatele, užití zbraně).
- [9] Žalobce podal k dalšímu vyjádření žalovaného dupliku, ve které uvedl, že je zjevné, že žalovaný mohl žádosti alespoň z části vyhovět, když poskytnutí např. jediného údaje o každém z 1.543.485 trestných činů by v žádném případě nemohlo vést k naplnění předestřených rizik. Kdyby žalovaný poskytl např. informaci, kolik z těchto trestných činů bylo spácháno s užitím zbraně, příp. u nich uvedl jednotlivé výše škod či ještě místa jejich spáchání, pak by se jednalo o souhrnné statistické informace, které neumožní jedinečnou identifikaci jednotlivého trestného činu. Dle žalobce se jako klíčová jeví až kombinace s unikátním identifikátorem TČ a s typem TČ, z níž by hypoteticky bylo

možné odvodit, jaké konkrétní jednání policejní orgán prošetřuje či jaké konkrétní osoby jsou v dané věci poškozenými. Namítl, že žalovaný nehledal cestu, jak by mohl žalobci alespoň částečně vyhovět, taková úvaha ve správním řízení chybí. Proto je dle žalobce rozhodnutí žalované o odložení žádosti předčasné. Závěrem dupliky pak žalobce poukázal na příklady ze zahraničí (Velká Británie), kde jsou jím požadované údaje o trestných činech bez potíží zveřejňovány.

- [10] Žalovaný podal k duplice žalobce vyjádření, ve kterém zopakoval svá dřívější tvrzení a souhlasil se žalobcem, že pokud by mu poskytl např. informaci, kolik z předmětných trestných činů bylo spácháno s užitím zbraně, tak by se jednalo o souhrnné statistické informace. Dle žalovaného se však žalobce takové informace nedomáhal, a pokud by mu byla poskytnuta, dostalo by se mu informace, kterou nežádal. Dále uvedl, že v případě spojení této informace s místem spáchání trestného činu by už nepochybně šlo o údaje individuálně popisující konkrétní trestné činy.
- [11] Dne 18. 9. 2017 žalobce doplnil spis o listinu nazvanou „ICT příloha projektového záměru. Mapy budoucnosti III.“, zpracovanou Ministerstvem vnitra, odborem bezpečnostní politiky a prevence kriminality, ze které vyplývá, že žalovaný měla a má k dispozici databázi trestných činů za posledních několik let, obsahující aktuálně více jak 7.000.000 deliktů a umožňující velmi rychlé vyhledávání.
- [12] Žalovaný k tomuto dokumentu uvedl, že žalobce se ve své žádosti domáhá seznamu všech trestných činů, nikoli pouze trestných činů, které lze podřadit pod pojem „pouliční kriminalita“ a kterými se zabývá předložená listina. Dále zopakoval, že nepopírá ani nepopíral, že disponuje informačními systémy umožňujícími strojové vyhledávání údajů o evidovaných trestných činech, avšak setrval na stanovisku, že mechanické strojové oddělení těch požadovaných údajů, které zveřejnit lze, od těch, jejichž zveřejnění je zákonem vyloučeno, není možné.
- [13] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [14] Dne 16. 6. 2016 podal žalobce u žalovaného výše popsanou žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb.
- [15] Rozhodnutím náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování ze dne 7. 7. 2016, č.j. X, byla žádost odmítnuta podle ustanovení § 15 odst. 1 a § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., a to z toho důvodu, že by se jednalo o vytváření nové informace, neboť povinný subjekt údají v požadované struktuře nedisponuje. K odvolání žalobce Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 19. 8. 2016, č.j. X, rozhodnutí o odmítnutí žádosti zrušilo a věc byla vrácena povinnému subjektu k novému projednání, a to z důvodu, že vyhledání údajů je v zásadě otázkou mechanické administrativní činnosti, byť v některých případech může být posouzení, zda u informace existuje zákonná překážka jejího poskytnutí, vykonáno jen určitým okruhem pracovníků; nejedná se tak o vytváření nové informace.
- [16] Oznámením ze dne 6. 9. 2016, č.j. X, povinný subjekt sdělil žalobci, že vyhledání každého jednotlivého údaje o každém evidovaném trestném činu a jeho oddělení od údajů, jejichž poskytnutí musí být žalobci odepřeno, si vyžádá minimálně 30 sekund času. Shromáždění požadovaných údajů o jednom trestném činu si tak vyžádá přinejmenším $8 \times 30 = 240$ sekund, tj. 4 minuty. Celková doba potřebná k vyhledání a shromáždění požadovaných údajů

o 1.543.485 trestných činech evidovaných v období od 16. 6. 2011 do 16. 6. 2016 proto činí $1.543.485 \times 4 = 6.173.940$ minut, tj. 102.899 hodin. Proto povinný subjekt shledal, že se jedná o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., a oznámil žalobci, že za poskytnutí informací požaduje úhradu v částce 25.827.649 Kč, jelikož dle sazebníku úhrad za poskytování informací v organizační složce státu Ministerstvo vnitra činí náklady na celou hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání 251 Kč.

[17] Žalobce podal proti tomuto sdělení stížnost podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., ve kterém žádal snížení na částku odpovídající prostému administrativnímu vyhledávání.

[18] Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 4. 10. 2016, č.j. X, byla podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. výše úhrady 25.827.649 Kč potvrzena. Ministerstvo v rozhodnutí uvedlo, že žalobcem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, č.j. 5 A 119/2001 se vztahuje ke znění zákona č. 106/1999 Sb. před novelou provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., a proto není na jeho případ přílehavý, když už dříve tento soud dovodil možnost požadovat náklady spojené se zpracováním informace do podoby požadované žadatelem, neboť pouhé vyhledání informace samo o sobě je bez takové úpravy žadatelem nepoužitelné (rozsudek ze dne 13. 10. 2004, č.j. 6 A 83/2001), a následně připustil úhradu za vyhledání poskytnutelných informací, tj. jejich faktické oddělení od informací, jejichž poskytnutí je zákonem vyloučeno (rozsudek ze dne 31. 7. 2014, č.j. 5 As 76/2014). Dále ministerstvo v odůvodnění uvedlo, že povinným subjektem stanovená doba představuje průměrný čas, potřebný k vyhledání jednoho údaje k jednomu trestnému činu, ať již z analogových nebo elektronických spisů, jejichž rozsah se pohybuje od několika listů po několik set tisíc stran. Uvedlo, že ke zjištění požadovaných údajů nebude vždy třeba projít všechny dokumenty ve spisu obsažené, nicméně při vyhledání a zpracování poskytnutelných údajů se nelze omezit pouze na využití elektronických informačních systémů, neboť strojové filtrování evidovaných trestných činů by sice umožnilo vyčlenit jejich část, u níž pravděpodobně nebude třeba provádět oddělení údajů, to však neznamená, že by tyto údaje nebylo nutno v příslušných spisech vyhledat. Dále uvedlo, že konkretizace tvrzení povinného subjektu ohledně toho, že by zveřejnění některých údajů mohlo vést k identifikaci obětí trestné činnosti či ke zmaření účelu policejního šetření, není z hlediska stanovení výše úhrady podstatná, neboť je zřejmé, že v některých případech může zveřejněním požadovaných informací dojít k prozrazení identity obětí a jejich sekundární viktimizaci či ohrožení osob v pozici svědků a že existence takových případů svědčí o nutnosti oddělit takové informace od poskytnutelných údajů s tím, že je na povinném subjektu, aby bližší konkretizaci provedl v rámci odůvodnění rozhodnutí, jímž by tyto informace odmítl poskytnout.

[19] Žalobce požadovanou částku do 5. 12. 2016 nezaplatil, a proto byla dne 6. 12. 2016 jeho žádost dle ustanovení § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. odložena, o čemž byl učiněn úřední záznam č.j. X. Téhož dne informoval povinný subjekt sdělením č.j. X, žalobce o odložení jeho žádosti, přičemž zejména zopakoval závěry ministerstva ve vztahu k námitkám žalobce uvedeným v jeho stížnosti podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.

[20] Rozsudkem ze dne 18. 1. 2019, č.j. 6A 248/2016-73, zdejší soud podanou žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

- [21] Městský soud zdůraznil, že žalobce požadoval sdělení osmi určitých údajů o každém z 1.543.485 trestných činů za období pěti let (tj. celkem 12.347.880 údajů), přičemž množina údajů obsažená v systému ESSK se neshoduje s množinou údajů požadovaných stěžovatelem. Ztotožnil se s názorem žalovaného, že u každého údaje by bylo třeba posoudit, zda jeho poskytnutím nebudou ohrožena práva třetích osob či probíhající vyšetřování.
- [22] Městský soud dále uvedl, že mimořádně rozsáhlé vyhledání informací je neurčitým právním pojmem a bylo na žalovaném jako povinném subjektu, aby posoudil, zda lze daný skutkový stav podřadit pod obsah tohoto neurčitého pojmu. Uvedl, že první fáze, tj. vyhledávání informací by více méně byla strojového charakteru a nevyžadovala by tedy zvýšené náklady, avšak druhá fáze, která nelze od první fáze oddělit, tj. oddělení údajů, které nebylo možné žalobci poskytnout, naopak tento strojový postup s ohledem na znění a rozsah žalobcovy žádosti vylučuje, neboť je patrné, že nelze stanovit taková kritéria selekce, která by ve všech případech zaručovala, že zveřejněním některého požadovaného údaje nemůže dojít k ohrožení některých výše uvedených dalších zájmů. Proto se soud ztotožnil se žalovaným v tom, že takové posouzení může být provedeno pouze "ručně", tj. jej mohou kvalifikovaně provést pouze ty policejní orgány, které se zabývají či zabývaly trestním řízením v jednotlivých věcech.
- [23] Soud dále zrekapituloval úvahu žalovaného, že shromáždění požadovaných údajů o jednom trestném činu si vyžádá přinejmenším $8 \times 30 = 240$ sekund, tj. celkem 4 minuty. Celková doba potřebná k vyhledání a shromáždění požadovaných údajů o 1.543.485 trestných činech evidovaných v období od 16. 6. 2011 do 16. 6. 2016 činí $1.543.485 \times 4 = 6.173.940$ minut, tj. 102.899 hodin. Městský soud tento výpočet nákladů posoudil jako zákonný, neboť žalovaný ve svém rozhodnutí řádně vyložil, jak byla úhrada vyčíslena. Uvedený čas čtyř minut na vyhledání a kontrolu informací soud označil za přiměřený a dostačující.
- [24] K odkazu žalobce na interní informaci žalovaného ze dne 30. 8. 2016, č.j. X, soud poukázal na jinou část této interní informace, kde žalovaný uvedl, že údaje nejsou statistického charakteru, protože se vztahují ke konkrétnímu času a místu a umožňují v některých případech identifikaci osob zúčastněných na trestním řízení. Soud pak zdůraznil, že povinný subjekt má volnost v mezích zákona o žádosti rozhodnout. Pokud tohoto prostoru využije a řádně své rozhodnutí odůvodní, nezbývá zde pro soud prostor pro změnu takové úvahy.
- [25] Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 24. 9. 2020, č.j. 3 As 46/2019-54, zamítl.
- [26] V odůvodnění tohoto rozsudku NSS konstatoval, že žalobce v žalobě nepožadoval řešení otázky, jaké údaje by mohly ohrozit vyšetřování či vést k identifikaci poškozených, a proto se s ní městský soud nevypořádal. Nejvyšší správní soud žalobci vytkl, že v žalobě nebrojil proti konkrétním krokům způsobu výpočtů nákladů úhrady a omezil se jen na obecné konstatování o účelovosti takového postupu žalovaného, které mu mělo v přístupu k požadovaným údajům zabránit. Na podporu tvrzené účelovosti postupu však žalobce ničeho neuvedl a nereagoval ani na argumentaci městského soudu, že s ohledem na pravidelné zveřejňování statistik o stavu a vývoji kriminality, nelze stanovení úhrady považovat za účelové. Výše požadované úhrady se podle Nejvyššího správního soudu sice

objektivně jeví jako vysoká, je však podložena racionální kalkulací a odpovídá jí také objemný rozsah požadovaných údajů.

- [27] Námitku stěžovatele o snadném získání údajů z informačního systému, která vyplývá z interního dokumentu založeného ve správním spisu, shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou, neboť považuje za srozumitelnou a věcně správnou argumentaci městského soudu, že všechny požadované údaje by bylo nutné *ad hoc* hodnotit s ohledem na ohrožení práv třetích osob a rovněž, že povinný subjekt má co do volby vyřízení žádosti určitou volnost danou zákonnými mantinely, jak s žádostí naloží.
- [28] Nejvyšší správní soud dále přisvědčil městskému soudu, že postačovalo, když žalovaný ve svém rozhodnutí poukázal na obecné podmínky poskytování informací orgány činnými v trestním řízení o své činnosti vyplývající z ustanovení § 8a odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Podle Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že uvedení času a místa spáchání trestného činu a ve spojení s dalšími individualizujícími okolnostmi (např. zda byl trestný čin spáchán se zbraní) může vést – zejména v menších obcích či v místech s jinak velmi nízkou hladinou kriminality – k identifikaci konkrétních osob zúčastněných na řízení. Některé z nich navíc mohou být mladší osmnácti let. K tomu již není nutné uvádět kazuistické příklady (jak požadoval žalobce) či konkrétní kombinace údajů, které by ještě zřetelněji uvedený problém osvětlily. Doplnil, že považuje za možné, ba velmi pravděpodobné, že z kombinace požadovaných údajů by byly některé osoby v případě některých konkrétních trestných činů určitelné a žalovaný by tak předával stěžovateli osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů. Žalovaný tedy oprávněně a rádně vyčíslil náklady na postup, v němž by tyto údaje prověřil a ze zpřístupnění by je případ od případu vyloučil.
- [29] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani kasační námitce žalobce, že bylo chybou povinného subjektu (a následně i městského soudu, pokud s jeho postupem souhlasil), jestliže se nesnažil rozsah požadovaných položek údajů sám aktivně omezovat a vybrat tak, aby v souladu se zákonnými omezeními informace mohly být poskytnuty. Nejvyšší správní soud zde poukázal na to, že činnost povinného subjektu je vymezena rozsahem žádosti o poskytnutí informací, a ten je obsahem žádosti v zásadě vázán (ustanovení § 4 a § 4a zákona č. 106/1999 Sb.). Není jeho úlohou, aby za žadatele domýšlel, jaké informace – jiné, než výslovně požadované v žádosti, avšak v určité míře podobné těm požadovaným – lze poskytnout tak, aby určitý záměr žadatele byl splněn.
- [30] Nejvyšší správní soud své závěry podpořil rovněž svým dřívějším rozsudkem ze dne 31. 7. 2014, č.j. 5 As 76/2014 - 23, jehož závěry lze na řešenou věc analogicky použít: *"Je zřejmé, že přítomnost takových údajů nelze v žádném ze soudních rozhodnutí předem vyloučit, je tedy v každém případě třeba tato rozhodnutí důkladně projít (pročíst) a identifikovat tyto případné údaje, které poskytnuty být nemohou a které tedy mají být v poskytnutých kopiích anonymizovány, resp. znečitelněny. Tuto činnost, která může být v případech delších soudních rozhodnutí čítajících desítky stran značně časově náročná, tedy musí pracovníci povinného subjektu vykonat v každém případě, i tehdy, pokud nakonec po této kontrole požadovaných soudních rozhodnutí vyjde najevo, že žádné takové údaje, které by měly být znečitelněny, neobsahují."* Dle soudu je evidentní, že žalovaný by i v posuzovaném případě musel v obrovském množství údajů, které žalobce požadoval, nejprve vyhledat ty, které ze zákona poskytnout nemůže, a teprve poté by mohl informace v určité podobě předat stěžovateli. Má za to, že popsaná vyhledávací fáze by musela proběhnout tak jako tak a byla by spojena

s nepřiměřenou zátěží pro žalovaného. Ten proto postupoval racionálně, jestliže vypočetl, jaké náklady by mu tato vyhledávací činnost přinesla, a předepsal jejich úhradu stěžovateli.

- [31] Závěrem Nejvyšší správní soud uvedl, že nezpochybňuje veřejný zájem na poskytování informací o trestné činnosti. Žalobce však opomíjí, že žalovaný mu neodmítl poskytnout požadované informace, pouze mu osvětlil, že před jejich poskytnutím je musí odpovědné osoby vyhledat, utřídit a prověřit, což by pro žalovaného znamenalo nadměrnou časovou zátěž, která se vymyká jeho běžné agendě, respektive není součástí jeho obvyklé agendy související s poskytováním informací veřejnosti. Proto bylo namístě, aby žalovaný požadoval za splnění tohoto úkolu úhradu nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací. V tomto směru soud uzavřel, že primárním úkolem Policie ČR je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí právními předpisy.
- [32] Žalobce podal proti shora uvedeným rozsudkům ústavní stížnost, kterou se domáhá zrušení uvedených rozsudků s tím, že jimi bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na informace podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny.
- [33] Ústavní soud této ústavní stížnosti vyhověl a nálezem ze dne 29. 6. 2021, sp.zn. III.ÚS 3339/20 určil, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č.j. 3 As 46/2019-54 a rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2019, č.j. 248/2016-73 bylo porušeno základní právo žalobce na informace podle čl. 17 odst. 1, 4 a 5 ve spojení s čl. 2 odst. 2 a čl. 4 odst. 4 Listiny a s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky. S ohledem na vázanost zdejšího soudu právní názorem obsaženým v tomto nálezu, jej soud zopakuje až v pasáži týkající se právního posouzení podané žaloby.
- [34] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [35] Účastníci řízení s rozhodnutím o věci samé bez jednání souhlasili. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [36] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
- [37] Podle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
- [38] Podle odst. 3 téhož ustanovení v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení

musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává.

- [39] Podle odst. 5 téhož ustanovení poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.
- [40] V případě nesouhlasu s výší úhrady sdělené podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. lze podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) téhož zákona podat stížnost, o níž rozhoduje nadřízený orgán povinného subjektu.
- [41] V posuzované věci povinný subjekt přistoupil ve smyslu citovaných ustanovení k vyžádání úhrady, neboť vyhledávání požadovaných informací vyhodnotil jako mimořádně rozsáhlé, a v souladu s ustanovením § 17 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. také uvedl, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Žalobce s předepsáním úhrady nesouhlasil a podal proti němu stížnost, o které rozhodl nadřízený orgán povinného subjektu, a to tak, že její výši potvrdil. Žalobce návazně předepsanou úhradu nezaplatil, a proto povinný subjekt v souladu s ustanovením § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. po uplynutí 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady nadřízeným orgánem žádost odložil.
- [42] Spornou otázkou je, zda byla předepsaná úhrada odůvodněna v souladu se zákonem, resp. zda bylo dostatečně zdůvodněno splnění podmínek pro vyčíslení nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
- [43] V nyní projednávané věci žalovaný přistoupil ke stanovení úhrady pomocí kvalifikovaného odhadu, a to s ohledem na okolnost, že žalobce se po něm domáhal poskytnutí osmi určitých údajů o každém z 1.543.485 trestných činů spáchaných v určitém časovém období; celkem tedy šlo o více než 12 milionů údajů. Výsledkem pak bylo stanovení úhrady ve výši 25.827.649 Kč.
- [44] Dostupnost většiny požadovaných informací vyplývá z obsahu správního spisu, zejména z interní informace ze dne 30. 8. 2016, kdy její zpracovatel uvedl, že *„všechny žadatelem vymáhané údaje (s výjimkou jednoho) lze relativně snadno strojově získat z informačního systému ESSK provozovaného Policií České republiky.“* Zpracovatel však dále doplnil, že tyto informace mají vazbu na určité místo a konkrétní čas, a tak by v některých případech mohlo dojít k identifikaci osoby zúčastněné na trestním řízení anebo ke zmaření účelu trestního řízení. V tomto dokumentu pak rovněž zaznělo, že zveřejnitelnost jednotlivých údajů ke každému evidovanému případu je nutno posuzovat v kontextu s ostatními údaji a dalšími okolnostmi každého případu, a proto selekci údajů není možné provést strojově. Tentýž zpracovatel dále, aniž by rozvedl či doložil, z jakých skutečností vychází, uvedl: *„Pokud bychom odhadli dobu minimálně nutnou k vyhledání všech osmi žadatelem vymáhaných údajů ke každému z evidovaných případů trestných činů a posouzení jejich zveřejnitelnosti na 4 minuty k jednomu případu (30 sekund k jednomu údaji), celkový čas minimálně potřebný k takovému mimořádně rozsáhlému vyhledání [...] by představoval [...] 102 899 hodin.“* Tento časový odhad, včetně z něj odvozeného výpočtu nákladů následně převzal žalovaný do oznámení o stanovení úhrady ze dne 6. 9. 2016.

- [45] Ústavní soud dospěl v bodu 43. svého nálezu k závěru, že „kvalifikovaný odhad potřebného času, provedený povinným subjektem, nemá žádný reálný základ a k jeho stanovení došlo patrně pouze „pro ilustraci“ zpracovatelem interního materiálu. Ve správním spisu totiž není založen např. úřední záznam z provedeného vyhledávání a ani jiným způsobem není doloženo, které údaje byly vyhledány - zda z elektronického informačního systému, či z listinných spisů, zda skutečně musely a byly prověřovány všechny typy informací, jakým způsobem a kolik času k tomu bylo potřeba. Tento nedostatek nezhojil později ani nadřízený orgán, když rozhodoval o stížnosti, kterou stěžovatel stanovení úhrady napadl.“
- [46] Ústavní soud dále uvedl: „44. Z judikatury Nejvyššího správního soudu se přitom podává, že „byť výzva k zaplacení úhrady za poskytnutí informace ani rozhodnutí o stížnosti proti takové výzvě nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s., tvoří tyto správní akty z procesního hlediska jeden navzájem se doplňující celek; nepřezkoumatelnost odůvodnění výše požadované úhrady je proto třeba posuzovat v jejich vzájemné souvislosti“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního ze dne 10. 6. 2020, sp. zn. 2 As 183/2019-23). Z obou těchto správních aktů by tedy mělo vyplynout, na základě jakých skutečností byla výše úhrady vyčíslena, a i když v odůvodnění rozhodnutí o stížnosti zaznělo, že „jde o čas potřebný k vyhledání jednoho údaje k jednomu trestnému činu ať už z analogových nebo elektronických spisů, jejichž rozsah se pohybuje od spisů s pouhými několika listy po spisy čítající několik set tisíc stran [...] nelze se omezit na projití stávajících elektronických systémů“, ani toto vyjádření nelze považovat za doplnění podkladových materiálů tak, aby bylo možné oprávněnost stanovení úhrady přezkoumat.
45. Největší pochybnosti přitom vyvolává rozsah zpoplatněných informací. Ačkoliv v odůvodnění rozhodnutí, vyjádřeních správních orgánů i soudů opakovaně zaznělo, že selekci údajů není možné provést strojově, že veškeré požadované informace je nutné individuálně podrobit zkoumání v kontextu s ostatními údaji a dalšími okolnosti každého případu a až následně je možné je oddělit od údajů, jejichž poskytnutí žadateli musí být v souladu se zákonem odepřeno, tyto závěry nemají žádnou oporu ve spisech a nelze z nich dovodit opodstatněnost stanovené úhrady. Pokud pak správní soudy takový postup povinného subjektu i přes naznačené deficity a citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu aprobovaly, dopustily se ve svých důsledcích porušení základního práva stěžovatele podle čl. 17 Listiny, jelikož popsané pochybení žalovaného nenapravily (čl. 4 Ústavy).“
- [47] Ústavní soud dále dospěl k závěru, že správní orgány zvolil neodůvodněně zřejmě ten nejkomplikovanější možný způsob, jak se s žádostí vypořádat, když zároveň označil jejich postup při stanovení úhrady nepřezkoumatelným a iracionálním. Uvedl, že „47. Z vyjádření samotného povinného subjektu je totiž zřejmé, že disponuje informačním systémem, ze kterého lze jednoduchým postupem získat sestavu 7 z 8 požadovaných údajů. S výjimkou času přijetí oznámení o trestném činu se jedná o unikátní identifikátor trestného činu, čas spáchání trestného činu, typ oznamovatele, typ trestného činu (například podle takticko-statistické klasifikace používané Policií ČR), způsobená škoda či jiný následek, informace o užití zbraně a rovněž místo spáchání trestného činu (avšak vymezené dle obvodu). Ústavní soud považuje za zjevné, že některé z takto snadno a rychle dohledatelných typů požadovaných údajů nemají minimálně samy o sobě žádný potenciál mařit účinné vyšetřování či ohrozit práva třetích osob. U těchto údajů a později i u vzájemné kombinace jednotlivých typů tak postačí poměrně jednoduchá a rychlá úvaha, zda je jejich poskytnutím možné zasáhnout do jiného konkurujícího ústavně garantovaného základního práva či veřejného zájmu. Toto je však běžný úkon povinného subjektu, který nelze považovat za součást mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací. Pokud by proto povinný subjekt pracoval postupně s jednotlivými typy informací,

došlo by k velice rychlému a snadnému oddělení informací, resp. skupin informací, které mohl bez dalšího stěžovateli poskytnout.

48. Například u poskytnutí unikátního identifikátoru trestného činu je toto označení v informačních systémech součástí základního zobrazení evidovaných údajů a je tedy jednoduše dostupné i bez vynaloženého nadstandardního úsilí povinného subjektu. Přesto byla za poskytnutí tohoto údaje stěžovateli stanovena úhrada. Správní orgány a později i soudy totiž dospěly k závěru, že je nezbytné zabývat se zvlášť každým jedním z celkového počtu 1 543 485 číselných označení, přičemž povinnému subjektu bude u každého z nich trvat 30 sekund, než posoudí, zda by poskytnutím právě tohoto jednoho číselného označení nemohlo dojít k identifikaci třetích osob či ke zmaření vyšetřování. Povinný subjekt by tedy k prověření jen této skupiny údajů potřeboval přibližně 12 862 hodin a stěžovatel by měl pouze za tuto informaci zaplatit 3 228 456 Kč.

49. Stejný postup bylo možné využít i u další skupiny informací snadno vygenerovatelných v informačním systému; například u typu oznamovatele trestného činu. I v tomto případě by postačovala jednoduchá úvaha o tom, zda je důvod je jak samy o sobě, tak v kombinaci s předchozím údajem (identifikátorem trestného činu), chránit. Ústavní soud je přesvědčen, že nikoliv - na rozdíl od povinného subjektu, který považoval za nezbytné i u každého z 1 543 485 údajů o typu oznamovatele 30 sekund zkoumat, zda je možné jej poskytnout a i za tento typ údajů měl stěžovatel zaplatit dalších 3 228 456 Kč.

50. Popsaným způsobem měl povinný subjekt postupně oddělit informace, jejichž neposkytnutí či zpoplatnění zákon - pro jejich snadnou dostupnost a absenci důvodu pro neposkytnutí - nepředpokládá a tyto měl stěžovateli bez dalšího poskytnout. Z výše popsaného je však zjevné, že povinný subjekt paušálně bránil stěžovateli v přístupu ke všem požadovaným informacím, aniž k tomu minimálně u některých z uvedených typů měl jakýkoliv racionální důvod. Pomocí další úvahy, a to i ve spolupráci se stěžovatelem a dle jeho preferencí, přitom povinný subjekt mohl sestavit optimální "bezpečnou" kombinaci údajů, které měl bez dalšího omezení stěžovateli poskytnout.

51. Povinný subjekt mohl samozřejmě přikročit k vyčlenění informací i jiným způsobem. Pokud již v rozhodnutí o odmítnutí žádosti ze dne 7. 7. 2016 č. j. X připustil, že "u některých druhů trestných činů (například krádež věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě) by zřejmě bylo možno ve většině případů bez ohledu na stav trestního řízení zařadit do žadatelem vymezeného souboru všechny požadované údaje, aniž by hrozil některý z výše uvedených negativních důsledků poskytnutí, tj. zveřejnění této informace", pak měl s touto možností dále pracovat a využít ji k alespoň částečnému vyhovění žádosti.

52. Jiným kritériem pro vyhledání informací může být fáze řízení. Pravděpodobně by nemohlo dojít k ohrožení účelu vyšetřování u věcí již skončených, u kterých by pak stačilo buď zcela oddělit údaj o místě spáchání trestného činu (a s tímto údajem pak pracovat zvlášť), event. uvést pouze obvod příslušného oddělení, ve kterém byl spáchán. Je tak nepochybné, že bylo možné několika různými způsoby vymezit poměrně značnou část informací, které mohly být stěžovateli bez dalšího poskytnuty, a z toho důvodu nebyl požadavek jejich zpoplatnění povinným subjektem opodstatněný.

53. Ústavní soud se tak neztotožňuje s názorem, že je nutné posuzovat každý jednotlivý údaj, navíc v kontextu těch ostatních, a ani se závěrem kasačního soudu, že "žalovaný by musel v obrovském množství údajů, které stěžovatel požadoval, nejprve vyhledat ty, které ze zákona poskytnout nemůže, a teprve poté by mohl informace v určité podobě předat stěžovateli. [...]"

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

popsaná vyhledávací fáze by musela proběhnout tak jako tak a byla by spojena s nepřiměřenou zátěží pro žalovaného. Ten proto postupoval racionálně, jestliže vypočetl, jaké náklady by mu tato vyhledávací činnost přinesla, a předepsal jejich úhradu stěžovateli." Není příhodný ani odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 As 76/2014-23, neboť v dané věci se jednalo o vyhledávání údajů, které bylo nutné anonymizovat, v textech požadovaných rozhodnutí. V těchto případech je totiž skutečně nezbytné prověřit téměř celý obsah rozhodnutí, neboť informace zde jsou neoddělitelně spojeny (snad jen s výjimkou poučení, ve kterém údaje, které by měly být anonymizovány, obsaženy nebudou). V nyní rozhodované věci však bylo možné výše popsaným způsobem oddělit právě a jen ty údaje, které fakticky prověřovány být nemusely, a které mohly být bez dalšího poskytnuty, od těch, které hypoteticky mohly ve spojení s ostatními být způsobilé zasáhnout do jiných chráněných zájmů. Setrvání na tvrzení o jejich neoddělitelnosti však ve svém výsledku způsobilo, že stěžovateli nebylo ani částečně vyhověno.

54. Ústavní soud je přesvědčen, že popsanou situaci zcela vystihuje právní závěr obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016-32, podle něhož "pokud ovšem vyhledání informace trvalo nepoměrně déle, než bylo k vyhledání informace objektivně nutné, a to pouze z důvodů zjevně nevhodného postupu povinného subjektu, nelze tuto skutečnost klást k tíži žadatele o informaci. Jinými slovy, náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací musí být zároveň náklady účelně vynaloženými. Po žadateli nelze spravedlivě požadovat úhradu za činnost povinného subjektu, která zjevně přesahuje míru objektivně potřebnou k získání a poskytnutí informace." U stanovení úhrady tak nelze za dostačující považovat pouze formální existenci odůvodnění, nýbrž je nezbytné, aby kasační soud zkoumal rovněž jeho racionalitu. Pokud na tyto požadavky Nejvyšší správní soud rezignoval a akceptoval postup správních orgánů i městského soudu, postupoval v rozporu s čl. 17 Listiny.

55. Ústavní soud tak činí dílčí závěr, že poukazem na část informací, u jejichž poskytnutí by ve spojení s ostatními informacemi mohl hypoteticky existovat důvod, že by mohly být ohroženy jiné zájmy, povinný subjekt stěžovateli reálně zabránil v přístupu ke všem požadovaným údajům, aniž by pro to existoval ústavně akceptovatelný důvod. Tento postup proto představuje za odepření práva na informace, neboť ve spojení s výší, v jaké byla úhrada stanovena, fakticky představuje umělou bariéru, která stěžovateli znemožnila přístup i k těm informacím, jejichž poskytnutí ve skutečnosti nic nebránilo. V tomto smyslu se lze ztotožnit se závěrem vysloveným v nedávném rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, že "náklady vzniklé v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací musí být vždy reálné (byť ne zcela přesné) a nesmí sloužit k odrazování skutečných i potencionálních žadatelů vyžadovat informace od povinného subjektu" (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020-42).

56. Ústavní soud pro úplnost dodává, že jiná situace by nastala u těch údajů, které nejsou v informačním systému povinného subjektu evidovány nebo které by mohly být způsobilé ve spojení s ostatními odhalit identitu třetích osob a tím zasáhnout do jejich práv a zájmů nebo které by mohly ohrozit účinné vyšetřování. Zde by bylo zcela jistě na místě vyhledání v listinných podkladech či anonymizace těchto informací. Takové úkony lze podřadit pod mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a je možné za ně odpovídajícím a přezkoumatelným způsobem stanovit úhradu. I zde by však měl povinný subjekt přesvědčivě odůvodnit, jak by bylo jen na základě požadovaných údajů možné, bez předchozí znalosti jejich poměru ke skutku, dovodit identitu třetích osob."

[48] Ústavní soud se dále zabýval vázaností povinného subjektu (žalovaného) rozsahem žádosti o poskytnutí informací, když dospěl k závěru, že „že povinný subjekt je obsahem a rozsahem žádosti vázán pouze v tom smyslu, že je povinen požadavky žadatele vyřídit bezezbytku. Není ale povinen je všechny vyřídit stejným způsobem. Jak se podává již ze shora uvedeného, v nyní posuzované věci měla být část informací bezodkladně a bez požadavku na úhradu vynaložených nákladů poskytnuta, část mohl povinný subjekt zpoplatnit a poskytnutí některých informací mohl odmítnout. Právě takový postup ostatně přímo vyplývá i z § 12 zákona o svobodném přístupu k informacím.

58. Nejvyšší správní soud v tomto ohledu není zcela konzistentní ani se svou vlastní judikaturou, když tvrdí, že není úlohou povinného subjektu "aby za žadatele domýšlel, jaké informace - jiné, než výslovně požadované v žádosti, avšak v určité míře podobné těm požadovaným - lze poskytnout tak, aby určitý záměr žadatele byl splněn" (odst. 39 napadeného rozsudku). V jiných rozhodnutích (byť samozřejmě vydaných za poněkud odlišných skutkových okolností) totiž Nejvyšší správní soud uvedl, že "žádost o informaci nemá být hrou na slepou bábu mezi žadatelem a povinným subjektem. Je-li zřejmé, že žadatel o informace chce určitý druh informací, které sice povinný subjekt přesně nemá, ale má informace obdobné těm, které žadatel požaduje, měl by mu to sdělit, aby žadatel případně mohl svou žádost modifikovat" (rozsudek ze dne 14. 11. 2019, č. j. 8 As 244/2018-82, nebo rozsudek ze dne 28. 11. 2018, č. j. 9 As 257/2017-46).

59. Tímto způsobem mohl a měl povinný subjekt postupovat například co do informací o místu spáchání trestného činu. Pokud byla totiž v informačním systému zanesena informace pouze v podobě policejního obvodu, nic povinnému subjektu nebránilo, aby o této skutečnosti stěžovatele ve smyslu § 4 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, informoval a sdělil mu, že informace o přesném místě spáchání jednotlivých skutků není elektronicky evidována, a že by proto bylo nutné ji vyhledat v jednotlivých spisech. Mohl stěžovatele současně upozornit i na nutnost v každém jednotlivém případě zvážit, zda je možné takovou informaci ve spojení s ostatními, z důvodu ochrany práv třetích osob či zachování účelu vyšetřování, poskytnout, a že by při takovém množství údajů byla stanovena úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. O to spíše k tomu měl povinný subjekt přikročit, když sám stěžovatel již v žádosti možnost vyloučení některých informací avizoval.

60. Pokud tak ale povinný subjekt neučinil a nadto po celou dobu řízení, a to i přes opakované pokusy stěžovatele získat alespoň část informací, trval na nemožnosti změny původních požadavků, lze pochybovat o jeho skutečné ochotě stěžovateli jakkoliv vyhovět. Je-li později stěžovateli naopak vytýkáno, že měl sám aktivně činit kroky vůči povinnému subjektu a žádost modifikovat ve smyslu částečného zpětvzetí žádosti o informace, je takový požadavek nepřiměřený a v kontextu neochoty správních orgánů (a později i správních soudů) vyslyšet výslovné návrhy stěžovatele na poskytnutí alespoň těch informací, které jsou snadno dostupné z informačního systému a jejich nekompromisnímu setrávání na argumentaci, že jsou vázány předmětem a obsahem žádosti, je možné jej označit až za šikanózní. Je totiž otázkou, s jakým postupem ze strany žadatele by se správní orgány za daných okolností vlastně spokojily.

61. Obecně řečeno nelze po laické veřejnosti (tzn. žadatelích o informace) spravedlivě požadovat, aby předjímalí, zda se povinné subjekty dokáží s jejich požadavky vypořádat či nikoliv, proces poskytování informací průběžně monitorovali a pouze na základě vlastní úvahy do něj aktivně zasahovali případnou modifikací jejich žádosti. Povinný subjekt má být profesionálem znalým práva, který má žadatele procesem poskytování informací provést tak, aby jim bylo v maximální míře vyhověno; je nepřijatelné, aby odpovědnost za zdárné vyřízení žádosti

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

přesouvaly povinné subjekty na žadatele a vytýkaly jim nedostatek aktivity, tam, kde má být aktivní právě správní orgán. Lapidárně vyjádřeno: povinný subjekt má hledat způsoby maximálního vyhovění podané žádosti a nikoliv důvody, jak jejímu vyhovění zabránit.

62. Je úlohou povinných subjektů, kterým bylo informování veřejnosti v co nejširší možné míře zákonem svěřeno, aby k tomuto účelu dokázaly využít všech procesních nástrojů, které jsou jim k dispozici. Povinné subjekty by měly primárně hledat způsob, jak žadatelům vyhovět, nikoliv jak jim v přístupu k informacím bránit. Ačkoliv je při vyřizování žádostí o informace použití správního řádu převážně vyloučeno, neplatí to pro základní zásady činnosti správních orgánů. S odkazem na ně a s využitím principu neformálnosti, který je právě pro proces poskytování informací charakteristický, tak lze s žadatelem velice efektivně kooperovat a je-li třeba, nahradit tak například institut seznámení se s podklady shromážděnými ve spisu, který není možné v této fázi dle § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím využít. Povinný subjekt měl postupovat v souladu s § 4 odst. 3 a 4 správního řádu: "Správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu [...] Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy." Se stěžovatelem měl neformálně komunikovat a informovat jej o povaze nutných úkonů, upozornit na rozsah i dostupnost požadovaných informací a zjistit, zda jeho zájem a o jaké informace trvá. Tímto způsobem bylo možné vzájemně dospět k modifikaci původní žádosti tak, aby bylo možné stěžovateli alespoň částečně vyhovět. V tomto hledisku lze přisvědčit Nejvyššímu správnímu soudu, který nedávno uvedl, že "žadatel by se tedy od povinných subjektů měl dozvědět i to, že pokud by žádal pouze určité informace (týká-li se jeho žádost poskytnutí více informací), budou mu poskytnuty bezúplatně" (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 1 As 281/2020-42).

63. Ani po poučení žadatelů přitom nelze samozřejmě vyloučit, že zůstanou nečinní a setrvají na svých původních požadavcích. To jim však nemůže být přičítáno k tíži. V nyní rozhodované věci by v takové situaci měly povinné subjekty žádosti částečně vyhovět, částečně mohly stanovit úhradu za vyhledání informací u těch typů údajů, u kterých by byl skutečně dán důvod posuzovat možné omezení jejich poskytnutí (zde místo spáchání trestného činu) a částečně by mohla být žádost odmítnuta právě u těch informací, u kterých by povinný subjekt dospěl k názoru, že je nutné je z poskytnutí vyloučit.

64. Jakýkoliv jiný postup správních orgánů odporuje základnímu pojetí veřejné správy jako služby. Je s podivem, že informace, které jsou veřejným statkem vytvářeným za pomoci veřejných prostředků, bývají - ačkoli k tomu není racionální ani zákonný důvod - veřejnosti některými povinnými subjekty stále odupřovány. Přitom je v daném případě evidentní, že měly sloužit veřejnému zájmu. Namísto toho byl stěžovatel dlouhodobě od realizace svého základního práva odrazován, a to způsobem, jehož nesprávnost a nezákonnost je právě v kontextu celkové tendence judikatury zjevná. Absurdnost uplatněných obstrukčních praktik navíc nabývá na rozměru nejen ve vztahu k opakovanému prohlášení žalovaného o jeho vlastním zveřejňování (částečně totožných) informací o své činnosti a stavu kriminality. Minimálně některými z požadovaných informací totiž evidentně disponuje, ačkoliv jejich vyhledání pro stěžovatele považoval za tak časově náročné, že by údajně musel na delší dobu přerušit svoji běžnou činnost, navíc je však zřejmé, že ani tyto informace se stěžovatelem nebyl ochoten sdílet.

65. Celou situaci pak již jen dokresluje vyjádření *amici curiae*, ze kterého vyplynula naprosto odlišná praxe ve vztahu k jiným osobám žadatelů. Z vyjádření [REDAKCE] se totiž podává, že mu již v roce 2014 (tzn. o dva roky dříve, než v případě žádosti stěžovatele) byly žalovaným bezplatně poskytnuty a v letech 2015-2017 i aktualizovány informace o trestných

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

činech a jednotlivých pachatelích od roku 1996 v rozsahu: údaje o trestném činu (datum a vymezení obvodního oddělení spáchání, okolnosti trestného činu), typ trestného činu, všechny právní kvalifikace trestného činu, základní údaje o pachateli (pohlaví, vzdělání, věk, státní občanství, rodinný stav, zaměstnání, výchovné prostředí, použití zbraně, počet předchozích odsouzení atd.), údaje o trestním řízení u Policie České republiky (datum zahájení trestního řízení a trestního stíhání, způsob a výsledek řízení), charakteristiky obětí, atd.

66. Nezbyvá proto než apelovat na dodržování základních zásad činnosti správních orgánů tak, jak jsou zakotveny ve správním řádu, zejména na povinnost chovat se k dotčeným osobám zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc, či jen projevit ochotu pomoci. Maximální možná míra partnerství a spolupráce, které je možné využít zejména při vyřizování informační agendy vyznačující se velkou mírou neformálnosti oproti klasickým řízením před správními orgány, může vést k maximálnímu naplnění práva na informace při minimalizaci zátěže povinných subjektů, které mohou ze vzájemné komunikace (i krátkou cestou) rovněž profitovat. Nelze samozřejmě vyloučit, že se povinné subjekty nevyhnou jisté míře kverulantství či šikanózního výkonu práva ze strany některých žadatelů. Je ovšem především na zdatnosti a profesionalitě každého z nich, jak se s danou situací v mezích zákona dokáží vypořádat, vyloučeny přitom nejsou ani prostředky obrany proti zneužití práva, zejména využití tohoto faktického důvodu pro odmítnutí žádosti o informace (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2020, č. j. 5 As 193/2018-48). V nyní řešeném případě se však o takové jednání ze strany stěžovatele ani zdánlivě nejednalo. Frustrace žadatelů o informace, jsou-li vystaveni nezákonným a ve svém důsledku až protiústavním praktikám veřejné správy, aniž by pak dosáhli nápravy alespoň ve správním soudnictví, se následně stává zdrojem nedůvěry a zbytečného napětí ve společnosti vůči ní.

67. Legalitu postupu správních orgánů odvodily správní soudy i od jimi prezentovaného názoru, že povinný subjekt má co do volby vyřízení žádosti určitou volnost danou zákonnými mantinely, jak s žádostí naloží. Nejvyšší správní soud takovou argumentaci označil za srozumitelnou a věcně správnou a vytyká stěžovateli, že na ni v kasační stížnosti nereaguje. Nejvyšší správní soud tímto způsobem aproboval možnost povinných subjektů volit mezi bezúplatným poskytnutím informací lehce získaných z informačního systému a mezi stanovením úhrady ve výši cca 25 mil. Kč (resp. přes 3 mil. Kč za 1 údaj). Tento závěr Ústavní soud odmítá, neboť jednak není zřejmé, jakým způsobem takovou možnost povinných subjektů soudy dovodily, nadto takové pojetí odporuje zásadám, které jsou uplatňovány při realizaci práva na informace - odporuje principu, že informace jsou poskytovány aktivně, bezplatně a až jako poslední možností je poskytnutí informací za přiměřenou úplatu (viz opět i rozsudek NSS č. j. 1 As 281/2020 - 42 ze dne 5. 2. 2021). Takové pojetí je v rozporu i s ústavním omezením práva na informace, neboť poskytnutí informací lze odepřít jen v případech, je-li to nezbytné (čl. 17 odst. 4 Listiny). V neposlední řadě je pak takový postup v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů, zejména se zásadou právní jistoty, rovnosti stran, rychlosti a hospodárnosti a služby veřejnosti.

68. Konečně je nutno uvést, že vytyká-li Nejvyšší správní soud stěžovateli, že žalobu i kasační stížnost formuloval příliš obecně a opomenul napadnout způsob výpočtu stanovené úhrady, nelze ani tyto výhrady považovat za opodstatněné. Stěžovatel totiž napadal samotnou legitimitu a odůvodněnost stanovené úhrady, zejména u těch údajů, jejichž vyhledávání nemůže mít povahu mimořádně rozsáhlého, a proto nemůže vůbec podléhat zpoplatnění. Nelogičnost požadavku soudu lze přirovnat k situaci, kdy by například u vyměření daně z nemovitostí nebyla soudem za dostačující obranu považována sama skutečnost, že dotčená osoba vůbec

nemovitost nevlastní a není tedy ani plátcem daně, ale bylo jí přičítáno k tíži, že nerozporovala způsob výpočtu vyměřené daně. Je proto evidentní, že zde nelze námitku stěžovatele vůči stanovení úhrady považovat za obecnou, ale naopak za přílehlavou a dostačující.“

- [49] Jakkoli soud tyto právní názory Ústavního soudu, kterými je vázán (a v důsledku nynějšího zrušovacího rozsudku jimi bude vázán i povinný subjekt – žalovaný), respektuje, pak zároveň považuje za vhodné uvést, že k tomuto nálezu uplatnil odlišné stanovisko soudce Radovan Suchánek, se kterým zdejší soud souzní. Soudce Radovan Suchánek ve svém stanovisku uvedl, že „*Napadená soudní rozhodnutí nelze posuzovat izolovaně od správní žaloby a kasační stížnosti stěžovatele. Z vyžádaného soudního spisu Městského soudu v Praze (dále jen "městský soud") je patrné, že argumentace stěžovatele obsažená ve správní žalobě byla značně nekonkrétní, přičemž k požadavku na úhradu nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací se stěžovatel v zásadě omezil na obecné konstatování o "účelovosti" postupu povinného subjektu. Správní soud přezkoumává správní rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Čím obecnější byl přitom žalobní bod stěžovatele, tím obecněji se s ním mohl městský soud vypořádat [viz náleze ze dne 12. 5. 2020 sp. zn. III. ÚS 709/19, bod 56 a contrario, přiměřeně též srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 (č. 835/2006 Sb. NSS)]. V ústavní stížnosti napadeném rozhodnutí přitom městský soud řádně uvedl (s přihlédnutím k obecnosti námitek), z jakých důvodů nepovažuje postup povinného subjektu za účelový. Proti způsobu výpočtu úhrady stěžovatel ve správní žalobě nic bližšího neuvedl. Přirovnání senátní většiny obsažené v bodu 68 nálezu je zcela nepatřičné. To platí tím spíše, když náleze opírá neústavnost postupu povinného subjektu o to, že ve správním spisu není založen úřední záznam z provedeného vyhledávání (bod 37 a 43 odůvodnění), pročez kvalifikovaný odhad povinného subjektu nemá prý žádný reálný základ. Absenci předmětného úředního záznamu či jiného "podkladu" pro výpočet výše úhrady přitom stěžovatel ve správní žalobě nenamítal. Správní soudy tak s ohledem na § 75 odst. 1 a § 104 odst. 4 s. ř. s. neměly vůbec možnost se k tomuto vyjádřit.*

Obdobně přistupoval stěžovatel rovněž ke kasační stížnosti, v níž opět uváděl pouze obecné argumenty, a to spolu s další kasační námitkou, která však neměla ani v hrubých obrysech předobraz ve správní žalobě a byla tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná. Lze tedy plně souhlasit s Nejvyšším správním soudem, který ve svém vyjádření uvedl, že nemohl rozsudek městského soudu přezkoumávat podrobněji, než jak meze tohoto přezkumu vymezil sám stěžovatel uplatněnými kasačními důvody. Senátní většina vzdor tomu tímto nálezem fakticky přistoupila na to, aby stěžovatel prostřednictvím ústavní stížnosti "doháněl" svou argumentační nedostatečnost z předcházejících řízení před správními soudy. V převážné části náleze navíc nehodnotí napadená soudní rozhodnutí, ale rozhodnutí správního orgánu, které stěžovatel - jak výše uvedeno - v petitu ústavní stížnosti vůbec nenapadl, a to způsobem fakticky přezkoumávajícím prostou zákonnost správního rozhodnutí.

Nepravdivé je tvrzení stěžovatele, že se o rozsahu údajů obsažených v databázi ESSK dozvěděl až v průběhu řízení před městským soudem. Již v dokumentu č. j. X ze dne 7. 7. 2016, který byl stěžovateli doručen do datové schránky dne 11. 7. 2016, seznámil povinný subjekt stěžovatele s rozsahem údajů v systému ESSK a výslovně ho upozornil též na to, že údaj o času přijetí oznámení o trestném činu by bylo nutné ke každému jednotlivému případu trestného činu vyhledat v příslušném trestním spisu (č. l. 10 správního spisu). Vyhovující náleze proto nelze vůbec postavit na tom, že povinný subjekt měl podle § 4 odst. 3 a 4 správního řádu informovat stěžovatele o tom, že určitá informace není součástí systému ESSK (bod 59). Stěžovatel totiž prokazatelně disponoval detailní informací o tom, které údaje a v jaké podobě jsou v systému

ESSK obsaženy, což kromě výše zmíněného dokumentu ze dne 7. 7. 2016 dokládá především "interní dokument pro policejního prezidenta ze dne 30. 8. 2016 č. j. X", o který se stěžovatel již ve správní žalobě značně opíral (viz č. l. 2 spisu městského soudu) a byl tak s jeho obsahem seznámen. Bylo proto na stěžovateli, aby s vědomím těchto informací zvážil částečné zpětvzetí své žádosti o informace a netrval tak například na poskytnutí údaje o čase přijetí trestného činu nebo GPS souřadnicích místa spáchání trestného činu. S ohledem na dispoziční zásadu a vázanost povinného subjektu žádostí stěžovatele tak nemohl učinit sám správní orgán. Naprostým popřením dispoziční zásady a vázanosti správního orgánu žádostí je pak tvrzení obsažené v bodu 61 odůvodnění nálezu, podle něhož měl povinný subjekt do procesu poskytování informací "pouze na základě vlastní úvahy" (sic!) aktivně zasahovat případnou modifikací žádosti stěžovatele. Ve světle výše uvedeného nemohu soubhlasit se senátní většinou, podle níž je požadavek toho, aby stěžovatel sám aktivně činil kroky vůči povinnému subjektu a žádost modifikoval nepřiměřený či dokonce "šikanózní" (bod 60). Ničím nepodložené je rovněž tvrzení, podle něhož povinný subjekt "trval na nemožnosti změny původních požadavků" (tamtéž). Stěžovatel žádný úkon směřující ke změně žádosti o informace neprovedl, těžko tak mohl povinný subjekt nepřipustit jakoukoliv změnu "požadavků".

Soubhlasím s tím, že i při vyřizování žádosti o informace se uplatní základní zásady činnosti správních orgánů. Stěží lze však zrušení napadených soudních rozhodnutí podepřít tím, že povinný subjekt porušil základní zásadu činnosti správních orgánů "chovat se k dotčeným osobám zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc...", resp. zásadu veřejné správy jako služby veřejnosti (body 64 a 66). Ani případné porušení zásady veřejné správy jako služby veřejnosti spočívající v nezdvorném chování úředních osob (k němuž podle mého názoru nedošlo) však v drtivé většině případů neodůvodňuje zrušení správního rozhodnutí ani pro prostou nezákonnost (blíže srov. GRYGAR, T. In FRUMAROVÁ, K., GRYGAR, T., POUPEROVÁ, O., ŠKUREK, M. Správní právo procesní. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 38), tím méně pak může být jedním z důvodů pro zrušení (dokonce) soudních rozhodnutí (!) pro jejich neústavnost.

Je třeba též zdůraznit, že různé kombinace stěžovatelem požadovaných údajů (např. GPS souřadnice místa spáchání trestného činu, identifikátor trestného činu, datum a čas přijetí oznámení a další) mohou v některých případech vést k identifikaci poškozených osob, popř. též ke zmaření účelu trestního řízení, v jiných případech však nikoliv. Není přitom myslitelné, aby došlo bez bližší úvahy nad konkrétním případem (!) k neposkytnutí určité skupiny údajů en bloc, popř. dokonce k neposkytnutí údaje jen proto, že není obsažen v databázi ESSK. Proto povinný subjekt stěžovatele správně informoval o nutnosti vyhledání údaje neobsaženého v systému ESSK v příslušném trestním spise. Jestliže stěžovatel ani v návaznosti na to svou žádost o informace neupravil, těžko lze povinnému subjektu vytýkat, že požadoval úhradu dle § 17 odst. 1 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím i za vyhledání takové informace.

Na shora uvedeném nic nemění ani stanovisko [REDAKCE], zaslané Ústavnímu soudu advokátem stěžovatele, o něhož se argumentačně opírá bod 65 nálezu (zde se ostatně nepatřičně od stěžovatele přebírá označení [REDAKCE] za amici curiae, ačkoli jeho vyjádření Ústavnímu soudu předložil právě stěžovatel!). V něm uváděné skutečnosti měl stěžovatel uplatnit v řízení o správní žalobě. V předloženém stanovisku se sice uvádí, že jde o skutečnosti stěžovateli dříve neznámé, jde však o blíže nekonkretizované tvrzení třetí osoby, která není účastníkem řízení. Nelze rovněž přehlédnout, že zaslání stanoviska v konečném důsledku fakticky směřuje k požadavku na obnovu řízení, kterou však soudní řád správní ve vztahu k řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu a rozhodnutí o kasační stížnosti nepřipouští (viz § 114 s. ř. s.). Stejně tak lze poukázat i na § 109 odst. 5 s. ř. s., podle něhož nelze

přiblížit ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až poté, co bylo vydáno kasační stížností napadené rozhodnutí. Tím méně lze pak žádat, aby se této úlohy ujal Ústavní soud - je přece proti logice takového omezení, když se věcný přezkum zákonnosti rozhodnutí pouze "automaticky" přesouvá do roviny ústavního soudnictví. Za zásadní navíc považují i tu skutečnost, že již ze samotného stanoviska vyplývá, že obsah žádosti [redacted] o informace a rozsah poskytnutých informací byl v porovnání s nyní posuzovaným případem stěžovatele odlišný již v tom, že [redacted] nebyl poskytnut např. údaj o místě spáchání trestného činu konkretizovaný GPS současnici či adresou, v řadě případů umožňující (zejména v kombinaci s jinými údaji) identifikaci obětí trestných činů, jak i s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora Evropské unie uvedl Nejvyšší správní soud v bodu 38 odůvodnění svého rozsudku.“

[50] Lze tak uzavřít, že žalobou napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu se zákonem. Proto soud žalobou napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právní názorem soudu, který ve zrušujícím rozsudku vyjádřil (ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.), resp. právním názorem Ústavního soudu.

[51] V dalším řízení tedy bude na žalovaném, aby postupně oddělil ty informace, jejichž neposkytnutí či zpoplatnění zákon – pro jejich snadnou dostupnost a absenci důvodu pro neposkytnutí – nepředpokládá, a tyto žalobci bez dalšího poskytne. A zároveň pomocí další úvahy, a to i ve spolupráci se žalobcem a dle jeho preferencí, sestaví optimální "bezpečnou" kombinaci údajů, které může bez dalšího omezení žalobci poskytnout (srov. bod 50. nálezu ÚS). Rovněž pak může přistoupit k vyčlenění informací i jiným způsobem – viz body 51. a 52. nálezu ÚS. U údajů, které nejsou v informačním systému povinného subjektu nebo které by mohly být způsobilé ve spojení s ostatními odhalit identitu třetích osob, a tím zasáhnout do jejich práv a zájmů, nebo které by mohly ohrozit účinné vyšetřování, pak bude na místě vyhledání v listinných podkladech či anonymizace těchto informací, a proto takové úkony lze podřadit pod pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a je možné za ně přezkoumatelným způsobem stanovit úhradu (srov. bod 56. nálezu ÚS). Žalovaný tak zváží, která část informací by měla být poskytnuta bezodkladně a bez požadavku na úhradu vynaložených nákladů, kterou část může zpoplatnit a poskytnutí kterých informací by mohl odmítnout.

[52] Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci žalobcem zaplacený soudní poplatek za žalobu a kasační stížnost ve výši 3.000 Kč, resp. 5.000 Kč a dále odměnu zástupce žalobce JUDr. Tomáše Hlaváčka, advokáta. Mimosmluvní odměna činí 9.300 Kč za 3 úkony právní služby (převzetí právního zastoupení, podání žaloby, podání kasační stížnosti) po 3.100 Kč podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění. Dále žalobci přísluší náhrada hotových výdajů jeho právního zástupce ve výši 900 Kč za 3 úkony právní služby po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající dani, kterou je tento povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (ustanovení § 57 odst. 2 s.ř.s.), ve výši 21 %. Celková výše nákladů tedy činí 20.342 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. září 2021

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu